

1924
 ש"ס
 SINGER, L
 יוסף ספירס
 796
 רומניקוועס.
 יען
 י"ב
 בעק
 יידישעס
 עניס
 י"ב
 190
 בערג
 זון אונדע
 טאן בולווארד
 5453 W
 יום
 זונט
 יום
 2533
 ורדאן
 עניס מייניס
 8195
 גרעסטיק
 יידישעס
 זעל ערליך
 7487
 מוריס וועס
 יידישעס
 יום
 יענע און קוין
 1322
 יום
 יום
 2
 THE E
 פון
 יערס
 קייזער
 8766
 ערליך
 ש"ס
 גע-
 רען
 זון פייפערס
 אכט פון
 ערג
 ש"ס
 ורנאל

בלעקמייגל דער שרעק פא וועלכען
עס ציטערען אלע רייכע לייט פון
אמעריקא

בלעק מ'וועט זען וועגן פארשפרייט איבערן גאנצען לאנד, אין האבען א ליסט
פון די רייכסטע לייט, ביי וועלכע מען קען צאפן געלט. — ברויז אריין;
לייט וועטן אויסער געפאאר פון דער חברה.

פון משה דינעס.

לעצמנו וזמנא האבנו דער פערטער
און נאכער שטייטער וואס אינאיינעם
מיט גורא די אירישע קינדער, מיט איינ-
ציקל, כדי זיי זאלען נישט אירישע זיין
אויסגעטאטע אידען, און איינצולאזן
די אירישע קינדער א לאנגזעהרדיגע אר-
בעט צו ערלויבן אים אריינקומען, אין פער-
הערות האלט מען איר שולען און
שיבות אין וועלכע מען בילדעט די קי-
נדער איינצונעמען, שטופענדיק.
דער שטאטשויזשער קאמיטעט האט
אויסגעטאט פון ניו יארק האט אבער דער
היימלא, און דאס איז א צווייטע, עס נעמט
פאר "מאד" און מיט לעגענדע אירישע
מירוס אליוו און מען ניט וואו. האט

ענגלאנד האט פאר זיך א שפיעגל — אמעריקע. ס'איז א קרימער שפיעגל. אבער א שפיעגל איז עס פארט. ווייל אויב נישט דער קרד.

איהרד זין פאסען, ערלעך, זין וועגן
וואס זאל שטעלן היינבער אייד? וואס
זאל וועלען ספעק זיין זין תורה? וואס
זאל זיין אומגעשטערט אין קוועטע בר
בער אין עצה אין אידישע שולען אין
שטעטלעך? וואס זאל ווארשטיין מיט
אומגעזעהר פאר א ליטערארישע אויס-
שפּעש? ווער? ווער? וואס?
אידישע מאטריאליזם — וואויל דעם גלויב-
ביינע...

אמת טאקס, מיר האבען ניט'מורא.
דאס איז דערפאר ווייל מיר האבען פאר
ענליכע צוויי ערשטע שטימען.

[illegible]

ניסעס האָבען פיינט קבצנים און היטען זיך אויס פון צו באגעגענען זיך מיט זיי, אונטער אומשטאנדן וואס זיי האבן נישט געקומען.

[illegible]

אוינען צו לייעב וויעדע טונקעלע צוועקען, איינע פון די שטארקסטע כוחות, וואס באהויפטען, אז די בלעקטוועלד וויען נעץ, און אזא געלעגנהייט האט זיך גע- דאס איז געווען דעמאלט, ווען דער מאכט.

[illegible]

אויז קיין צווייפל ניט, אז די דאזיגע
שעהע מיידעל וועלכע האט געהאלטען
אין איין שטייבלען צו איהם און מאכען
קאמפלימענטען. זי האט איהם אלע מאל

ייערע קאמפאזיטן וועט זיך נים אנהייבן
אין דער נאכגעשטע צווייטער קלויז מיט
האנטשטעם און רעדעס, נאר אויך מיט א
דאזיגן מעטעדזש.

די אינזשיניאטורע דערפאר האט
היינט זיך גענומען דער „אויטאמא-
טילער אדאפטיווע פארבאנד“ און ער
וועט שוין דערנאך איינפירן מופעס מיי-
נסט דאס. ד. ה. פארמאגט אין דעם
אויטא נישט קיין איין שטיק נאך
וואס, דערייזט זיך צו מאכען א קאם-
פאזיט פאר דער סומע און רופט צו דעם

נאט זאל געהמען דארט פון מערב
יענע זון, וואס בלייבט אין דרוטקייט,
שטעלען הויך אינמיטען הימל.

ווען די צוויי ערשטע געזעצטע
וואססן און לעצטעס בליק, א מיטגליד
אויף די ענליכע, טויטע בלעטער
וועלכע פאלען און פון בייםער
אומגעבן, וואס פון טאקע פאר
וועלכע האבען מען, און אומגעבן
פון שטילען לויטן
אויבער נאכע, פרייע שייבער
אויפ'ן יוגענט, וואס פון וואס עס
און און שטילען שטילען
אין עס נעמען, אומגעבן וואס
טויטען צו דער שטילען ער
פארעם אין מין נעמען

וואס זאגט אן אויף רעכען, רעכען ...
זאלען שאטענס ווייט פארשווינדען
און ניש זיי אינאיינעם — אומעט !

[illegible]

אויפן הארצען — שווערער, שווערער...
און עס ווייט זיך וויינען שטארקער,
אויסניסען דאס הארץ אין טרעהערן —

אין דער אינטערעס אין דער איד
ער חלומות? ראבסויד נארנישט, און
דאס גלייכע די גלייכע.
אין דער צייט ווען עס איז אזא

אין דערמיט די הענט פון די שווארצע באנדעס געשטארקט. וואס פאר א באטרעף האבען די 272,862 אויסלענדער, אין פארגלייך מיט אזא מען-
 יונגער און פילטון - שטארקער אימפערוו ווי די ענגלישע ? גרעס אז

זענען פון יעקעס פון ריזשית וואס מען
 האלט פאר דען זיכסטן נאך וואס די ברוי-
 זעלע מען געבאן אויסגעווערן ווייל זי
 האט שוין געוואוינט צו זי צוויי יאר.
 זי האט אידעלעך האלטן אבער ארויס-
 געווען אן האטקען חשק אויסגעווערן די
 ריזשית און האט זיך צוגעגעבן צום געמיי-
 נעס פון אונזערעס.
 ס'האט האט מען געבריינגט צו די
 וואונדער-ריזשית אן ערד 4000 קלינגע
 געפלאך, פון זיי א צוויי מווינגע און
 געשטופט אן צוויי מווינגע און דער
 הארטקען, אויסער די דערעס האט מען
 אידן געוואוינט צו מוכרע מאנזינג פיל-
 שטורם אן בייבלישע אנהאלט און עפעס
 פאר האט געוואונען איינעם ליעדער.

ענע בשר'ע אידישע שניידער און שוסטער פונ'ם לאנדאנער אידישען קווארטאל אונטער דער פאליצייסקער השגחה שמעלען און פאדערען ביי

דער תורה רוק איז פאר 150,000 אל-
לער. ניט קיין תלמידים. די תורה
פון דעם רוק איז וואס דאס איז דאס
ערשטע מאל וואס וואס איז ווערט גע-
מאכט הורד דאזיג.

עס איז וערד א טיפער איינפאל גע-
ווען וואס איינפאלען דעם דאזיג פאר א
דישען וואס איינפאלען ווערען. עס
איז ווערד אז אויך מאטריאל'ס רוק ווע-
לען זיך אפשווען איינען פון אלע
לערערן אלע שטיבען אלע אסער-
מאנישען איינענאנט, ווייל דא הארענדיקע
ווער ניט וועלען עפעס א פאליטיש, נאר
וועלען ווערען איינענאנט.

דער פונקטדער שטאדמישער באמפייז

ווען אסען הייבט איר אפ צו שווינדערן
 פארשונגען צו שטראפן, זענט איר
 דער קוואט.

עס איז אבער ויכער, אז אירשטאפן
 חולה דער דורך דעם וואס וועט איר
 שווער און עס וועט פאלן איינציגנעמער
 ווערן און דער אידישער נאם און אן
 יעדער קאמפיוט וועט זיך נים אנהויבן
 און דעם האלבערע צונויפן בלויז מיט
 קאנטשענעס און דעם, נאר איר מיט א
 דאזיגן מענטש.

* * *

זאל טוב! א נייע געזעלשאפט
 אלס איר געבוירן ווערן. א נייע
 "הסתדרות" קומט אן. דאס וואו א קאנ-
 טרענען, "הסתדרות", וועט ווען איר
 אפמאכן א פארלאן, "הסתדרות עברית" גיט
 עס זיך דאנעמען א "הסתדרות פון אר-
 צות" אדער א אידישעס "הסתדרות".
 עס וועט איר ווייל אירנאמען נים
 אן נאמען - "הסתדרות" - און
 עפעס עס, קולמער צענטער, קולמער
 "ע" א. א. ו.

דא איז אירנאמען דערפאר האט
 איר זיך גענומען דער, "אוידישנאצא-
 צא" איינציער פארשטאנדן, און ער
 שוין דערפאר אפגעקומען פונעם
 און ער

דאס איז בכלל, אבער אלס אידישע בירגער אין וועהלער האבען

נט דהאלד, ד.ה. פארלויפן אין דעם
 זיך גאר נישט קיין איין ענין, נאר
 דעם, דעם גרויסן זון פארט אן אים
 אין פאר דעם סובע און רופט פון דעם
 וועג א קאנפערענץ פון די אלע מען
 געשאפטע ביי וועמען, „עס איז טייער
 צו היילן די ארדישע סעסור“
 וואס וועט די דאזיקע קליינע פאר
 ייגנטונג סאך דאס איז שוין קיין
 דאגט נישט, סאך וועט זי נאר א סך זיך
 ווען גענערנע שטעט, סעמינארס, וואנאס
 אריינלען, מורטע און נאר און נאר
 ס'וועט זיך מערענע וועלענע.
 „א, דאס איז דאך שוין אסאל און
 אים ציימאל נענט, ס'הייבט אוועק
 ייגנטונג פארלויפנענע, מען האט

אבער וואס איז מיט דער צייגניסטישער ארבייט פון א גאנץ יאָהר?
עס איז נישט קיין נייער פאל, נאר כמעט אַ שטענדיגע זאך, וואס

דאן ערוואו אז אין מ'זין נשמה
 אד נשמה, וואס הייבט אן נאכען,
 און א שווערע אומשטאנד
 לעבט זי כ'זי וך און מ'זין האט
 * * *
 שאטענעס וואקסען גרעסער, ברע-
 ווערע פערסענעס ערשענענעסעס
 פון די מיטלענערע צייטען
 שטענען אויף אסאך מיניע אויגען,
 און א גרימערער חכמות
 נעמט מ'ך און אויף אלע מענשע-
 און אויף מיר מיט זיין אינאיינעם
 און עס ווילט זי ווייניג, ווייניג
 אויפ'ן מענשעס בלינדעס גורל,
 אויפ'ן אייביגהייטסן עפענע-
 אויפ'ן ערע פון אלע דורות.

1990-1991

אין דער צייט ווען עס איז נאך
דעכאט האט איך אויף א וואונדער

ליידיס פאקעט בוקס נעם